

Rusija in balkanske države. — Srbija, Bolgarija in Crnagora so sklenile za Rusijo skrivno zvezo. Če izbruhne grško-turška vojska in ob ednem vstaja v Makedoniji, poslale bodo balkanske države svojo vojsko v Makedonijo, a Rusija bo zasedla Armenijo in jadralska s svojim ladijevjem po Črnem morju proti Carigradu. Ta zveza naj bi zabranila delovanje Avstrije na Balkanu.

Španija. — Na Kubo in Filipinske otoke, kjer je tudi vstaja, poslali so Španci v vsem že 220.000 mož. Od teh jih je umrlo in palo 23.000. Izdala je Španija v Filipinske in kubanske namene 700 milijonov. Tudi če konečno doseže Španija svoje namene na Kubi in Filipinih, kakor zdaj kaže, pomnila bo vendar dobro te dve vstaji. Še v pozna leta bodo španske finance čutilo to nesrečo. Glede Kube se razširja govorica, da so se španski poveljniki in častniki okoriščali. Medtem ko nižje vojaštvo ni dobilo potrebnega, so višji bogateli in se zakladali. Pač čudni patriotje taki, ki domovino v tako resnih trenutkih izmoghavajo, ji škodujejo. Sedaj menda skoro izide obljubljen preosnova za Kubo, ki donese mir Kubi. Le žal, da je morala plovovita Kuba toliko pustošenja prestati.

Kreta. Od raznih strani se je povdarjalo, da se z ozirom na to, da se je podal grški prestolonaslednik mej armado v Tesalijo, prične kmalu grško-turška vojska. Vendar pa pomeni bivanje prestolonaslednika Konstantina v Tesaliji pred vsem to, da se vzdrži disciplina mej vojaki. Vsled znižanja plač je zlasti mej nižjimi častniki zavladalo nezadovoljstvo. Prestolonaslednik je izdal oklic na armado, ki pozivlje k zvestobi in vztrajnosti. Z jedne strani se zatrjuje, da ima prestolonaslednik ukaz, da z grško vojsko takoj prekorači tesalsko mejo in začne vojno s Turki, kakor hitro dobi obvestilo, da so velesile blokirale kateri se bodi grški pristan. Grški poslanik v Carigradu je to naznanil turški vladi in vse pripravil, da po napovedani vojni lahko takoj odpotuje. Nasprotno se pa zopet trdi, da vojske ne bo tako kmalu. Niti Grška niti Turčija nimata veselja do vojske. Obema manjka sredstev in to pomeni dosti. Pravijo celo, da Turčija misli v Atene poslati odposlanca, ki naj bi se pogajal z grško vlado glede pomiritve. — Dne 6. aprila, ko so praznovali Grki spominski dan, da so se pred 76. leti vzdignili zoper turški jarem leta 1821, se je pričakovala napoved vojske od Grške strani. — Priprave za vojsko se nadaljujejo na obeh straneh. — V turških krogih so v velikih skrbeh radi izida grško-turškega prepira, ki stane mnogo žrtev že sedaj, ko še ni niti najmanjšega znamenja za povoljno rešitev. Dolgotrajna pogajanja velevlastij brez vidnega uspeha so omajala zaupanje Turčije. Vplivni možje svetujejo vladi, naj jame popolno svobodno postopati. — Javlja se, da so vse velevlasti ukazale admiralom, naj prične z mirno blokado atenskega pristanišča. — V varstvo od evropskih čet zasedenih mest so zahtevali admirali nadaljne vojne pomoči. Čuje se, da pošljejo vse velevlasti razun Avstrije in Nemčije še po jeden bataljon vojakov na Kreta. — Na otoku samem se ponavljajo poboji in tudi revščina trka že prav odločno na duri.

Obrtnija.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Konec.)

II. Zbornični tajnik prebere naslednji ukaz Nj. previšenosti gosp. c. kr. železniškega ministra z dne 26. febr. 1897. št. 573: Železniškemu ministerstvu v razmotrivanje splošnih narodnogospodarskih vprašanj v okolišju železniškega prometovanja pridodeljeni dr-

žavni železniški svet sestoji vsled §. 2. z razglasom železniškega ministerstva z dne 19. febr. 1897, drž. zak št. 59, razglašenega novega pravilnika za to korporacijo iz predsednika, njegovega namestnika in 80 članov, katere, kakor tudi teh namestnike imenuje železniški minister za dobo 3 let. Od teh jih predlagajo 36 trgovske in obrtniške zbornice in zbornica je v smislu dotičnih določil poklicana, da v namen imenovanja za državni železniški svet imenuje enega člana. Ko še pristavljam, da mora predlagana oseba v smislu §. 2. (zadnji odstavek) napominanega pravilnika biti član trgovske in obrtniške zbornice, vabim zbornico, da mi z ozirom na to, ker se namerava državni železniški svet že spomladi sklicati, dotični predlog zanesljivo predloži do 20. marca t. l. in naj ob ednem predlagancu imenuje namestnika.

Ko je poročevalec kazal na važnost železniškega sveta in povdarjal, da je zbornica v državni železniški svet opetovano izvolila zbornična člana Karola Luckmann-a za člana in Josipa Kušar-ja za namestnika, se ta dva na predlog zborničnega svetnika Fr. Omersa soglasno zopet izvolita. Zbornični svetnik Karol Luckmann se zahvali za opetovano izkazano mu zaupanje in zagotovi, da se bo v državnem železniškem svetu z veseljem potegoval za koristi Kranjske in prosi, da se mu morebitne želje naznajo. Zbornični svetnik Josip Kušar se tudi zahvali za zaupanje, katero se vanj stavi in bo tudi po vseh svojih močeh trudil to zaupanje opravičiti, če bo kedaj v namestovanje pozvan. Zbornica vzame ti izjavi zadovoljilno na znanje.

III. Zbornični tajnik poroča, da je c. kr. deželno sodišče naznanilo z dopisom z dne 3. marca 1897, da za lekarniško stroko niso odbrani stalni strokovnjaki glede preprirov o varstvenih znamkah in prosi, da se mu imenujeta dva strokovnjaka. Poročevalec predlaga: Zbornica naj za strokovnjake v preprirovah glede lekarniških varstvenih znamk voli gospoda lekarnarja Gabrijel Piccoli-ja in Ubald pl. Trnkoczy-ja, oba v Ljubljani. Predlog se jednoglasno sprejme.

IV. Zbornični tajnik omenja zborničnega sklepa z dne 24. februarja t. l., da se udeleži shoda odposlancev, tičočega se železnice čez Karavanke, če ga skliče češki deželni odbor. Zbornica je o tem obvestila občinski svet deželnega stolnega mesta Celovec, ki je izprožil stvar. Dne 11. marcija 1897. pa je deželni odbor češkega kraljestva zbornici poslal pod številko 13.534 naslednji dopis:

Po občinskem svetu deželnega stolnega mesta Celovec izpodbujen, je deželni odbor češkega kraljestva storil sklep, sklicati shod odposlancev, ki bi se posvetovali o dodelanju c. kr. avstrijske železniške mreže do Trsta.

Shod, h kateremu se najuljudneje vabi slavna trgovska in obrtniška zbornica, se vrši v Pragi pri deželnem odboru češkega kraljestva z dne 20. marca

1897. ob 10. dop.; slavna trgovska in obrtniška zbornica se prosi, da deželnemu odboru čim prej naznani ime tamošnjega gospoda odposlanca.

To vabilo se je zajedno odposlalo deželnim odborom na Moravskem, Dolnjem Avstrijskem, Koroškem, Kranjskem, v Idriji, mestnemu svetu v Trstu, Trgovskim in obrtniškim zbornicam v Pragi, Brnu, Olomucu, Libercu, Hebu, Plznu, Budejevicah, na Dunaju, v Lincu, Ljubnem, v Gorici, Ljubljani, Rovinju, Celovcu, občinskemu svetu v Celovcu in državnemu in deželnemu poslancu dr. Viktor Russu. Končno se usoja deželni odbor naznanjati, da je visoki deželni zbor češkega kraljestva v svoji seji dne 4. marcija 1897 stavil naslednji sklep, katerega se usoja deželni odbor predlagati kot podlago posvetovanju sklicanega shoda odposlancev.

C. kr. vlada se pozivlja, da se pri svojih ukrepih za izvršitev druge železniške zveze s Trstom ozira na to, da bo ta pot bistveno skrajšala pot s Češkega v Trst, in da dene one projekte za sedaj na stran, ki bi bili brez pomena za izvoz s Češkega čez Trst, ali pa bi mu bile prospešne le po novih péage-pogodbah s privatnimi železnicami.

C. kr. vlada se torej pozivlja, da pred vsem zagotovi zvezo Celovca čez Karavanke z eno točko državno-železniške proge Trbiž-Ljubljana in odtam daljno neposredno zvezo. Deželnemu odboru se naroča, da postopa po teh načelih.

Dne 15. marcija 1897 je deželni odbor češkega kraljestva telegrafično naznanil, da se je shod odposlancev predložil na 22. marcij ob 10. dopoldne. Predno se je volil odposlanec, je poročevalec razložil, katero stališče je zbornica tekom 30 let zavzemala in zastopala v tem za Trst, Kranjsko in severne avstrijske dežele velevažnem železniškem vprašanju. Razprave tega predmeta so se udeležili gospodje zbornični svetniki: Karol Luckmann, Andrej Gassner, Ivan Baumgartner in poročevalec. Slednji je prebral tudi vlogo predstojništva trške občine Tržič, v kateri se izreka želja, da bi bilo v prid stvari, ko bi zbornica ali deželni odbor, na katerega se je tudi obrnilo v karavanskem železniškem vprašanju zelo verziranega ravnatelja ilirske rudarske družbe za živo srebro Simona Riegerja poslala kot odposlanca.

Na predlog zborn. svet. Karola Luckmanna se sklene, za odposlanca izvoliti zbor. svetnika Andreja Gassnerja, tovarnarja v Tržiču, ki se je za zaupanje zahvalil s pripomnjo, da bo v zmyslu današnjih izvajanj zbornično stališče po svojih močeh zastopal pri shodu v Pragi. Gospod Simon Rieger bo fungiral kot tehniški svetovalec.

Obrtnijske raznoterosti.

Izvoz in uvoz Ruske. Prvih deset mesecev l. 1896. se je iz Ruske izvozilo za 559,169 000 rubljev, uvozilo pa za 452,353.000 rubljev raznega blaga.

Tobak v Nemčiji. S tobakom je bilo l. 1895 v Nemčiji zasajeno 21 154 hektarov, l. 1894 le 17 575 in l. 1892 le 14 730 hektarov. Pridelalo se je 1895. l. 48 546 ton suhega tobačnega listja.

Industrija v Srbiji. V Srbiji je 8 pivovarn, v katere je investovan kapital 2 200 000 frankov, dalje je 11 parnih mlinov, vrednih 5 milijonov frankov in 18 raznih drugih znatnih industrijskih podjetij, ki so vredna $4\frac{1}{2}$ milijona frankov. Ves v tovarne založen denar znaša $11\frac{3}{4}$ milijonov frankov. K temu so dali vnani kapitalisti blizo 8 milijonov in ti imajo tudi najboljše tovarne. Rudokopov je v Srbiji 8, od teh jih je pet v rokah tujih podjetnikov in le 3 so last srbskih kapitalistov. Železnice in tramvaje grade le tuji kapitalisti.

Pospeševanje vinoreje na Kranjskem.

(Konec.)

III. Poročilo o delovanju deželnega učitelja za vinarstvo in kletarstvo.

Deželni potovalni učitelj Franc Gombač, ki vodi tudi delo v deželni pepiniji pri prisilni delalnici, predaval je 1896. leta vsega skupaj 49krat po vseh vinogradnih krajih kranjskega, ter se je teh predavanj udeležilo 2700 vinogradnikov. — (Št. 515, 594, 797, 2560, 2626, 7558, 7723, 11713, 12724, 13178, 13278 l. 1896). Predavanje je obsegalo v prvi vrsti vinorejo in kletarstvo, novo nasaditev vinogradov in trtnic, napravljanje in uporabo umetnega gnoja, dalje je razlagal določbe zakona o brezobrestnih posojilih, o desetletni oprostitvi zemljišnega davka za nove nasade, o odpisu davka za po trtni uši uničene vinograde itd. V svojih predavanjih je govoril tudi o sadjereji, živinoreji, o zadrugah in kmetijstvu sploh. Vsako predavanje z demonstracijami trajalo je $1\frac{1}{2}$ —3 ure, tečaji za požlahtnevanje trt pa ves dan. Vsak udeležitelj takih tečajev moral je 30—50 ključev seboj prinesiti, da so se vinogradniki pod nadzorstvom in navodilom potovalnega učitelja mogli vaditi v prirezovanju in povezovanju cepičev in korenjakov, kakor tudi v zasajevanju takih cepljenk v trtnico ali pa zasaditvi naravnost v vinograd, dalje v rigolanju in obdelovanju vinogradov, v gnojitvi s hlevnim in umetnim gnojem, v obrezovanju in škropljenju trt, v žvepljanju grojzdja proti grojzdni plesnobi itd. Taki tečaji so se prav dobro obnesli, ker je bilo mogoče opozoriti vinogradnike na različne napake in pomanjkljivosti ter jim odgovarjati na dotična vprašanja.

Tečaji o suhem cepljenju vršili so se meseca februarja in sicer v črnomaljskem, metliškem in novomeškem okraju (št. 2560, 2626 l. 1896), o zelenem cepljenju pa v krškem okraju, kjer je tečaj trajal štiri dni. (Št. 7558, 7723 l. 1896.) Razun tega je potovalni učitelj v svrhu